Valsts atbalsts muzeja iecerēm

Ventspils muzejs saņēmis Valsts Kultūrkapitāla fonda III projektu konkursā atbalstu savām iecerēm par kopējo summu **EUR 8903.**

Mūzikas nozarē pilnā apjomā atbalstīts projekts **Vai Ventspils misāle?, II kārta** par summu **EUR 1275**, kas paredzēta 14.-15.gs. liturģiskā dziedājuma ieskaņojumam pils kapelā. Projekta pirmajā kārtā Ventspils muzejs sadarbībā ar biedrību Musica Humana un pieaicinātajiem pētniekiem veica kāda nejauši atklāta dokumenta izpēti. Dokumentu atklāja Ventspils muzeja vadošais pētnieks Dr.hist. Armands Vijups, iepazīstoties ar Valsts arhīvā ar Ventspils "birģeru runas" jeb burspraken 1542. gada norakstu, kura iesējuma vāku daļā bija izmantotas senāka materiāla lapas. Projekta pirmās kārtas rezultātā tapa vispārināts 14.-15.gs.misāles apraksts, kā arī tika izveidots mūsdienu nošu pieraksts, kas ļauj turpināt projekta nākamo kārtu – senā nošu materiāla apstrādi dziedājuma vajadzībām, ierakstu un tā integrāciju pils kapelā.

Projektam **Lībieša ērģeles** saņemts atbalsts **EUR 2500** apjomā, ko paredzēts izlietot Piejūras brīvdabas muzeja krājuma ērģeļu izjaukšanai, tīrīšanas darbiem un restaurācijas plāna izveidei. Ventspils Piejūras brīvdabas muzejā kopš 1974. gada atrodas kāda lībiešu meistara darinātas ērģeles. Ērģeles muzejam nodevusi meistara sieva Karlīne Švanenberga (dz. Mūrniece, 1889-1976). Ērģeļu meistars Dāvids Švanenbergs (1890-1967), lībietis pēc tautības, bija Miķeļtorņa (Pizes) Švanderu māju saimnieks, kā arī Pizes luterāņu baznīcas ērģelnieks. Šīs ērģeles viņš uzbūvēja mājās un spēlēja savai ģimenei, arī mazdēlam Jānim Erenštreitam, ilggadīgam Rīgas Doma skolas direktoram, vienam no pirmajiem un nozīmīgākajiem zēnu koru kustības pamatlicējiem Latvijā. Pēc restaurācijas plāna izveides, projektu paredzēts turpināt, piesaistot finansējumu ērģeļu restaurācijai un ar laiku tās integrējot Lielirbes baptistu dievnama ekspozīcijā.

Saņemts atbalsts tradicionālai Ventspils muzeja norisei **Viduslaiku lasījumiem**, kas notiks 2026.gada 14. februārī. Referentu atlīdzībām piešķirti **EUR 1120.** Lasījumiem tiek izvēlēta arī virstēma, šoreiz "Svētie un grēcīgie", izvēlēti lasījumu dalībnieki – Ilmārs Šlāpins, Andris Amoliņš, Andris Priede un Armands Vijups. Mūzikas vēsturnieks Andris Amoliņš iepazīstinās klātesošos ar Ventspils misāles fragmentu – (līdz šim) senāko mūzikas pierakstu Latvijas teritorijā, Dr.hist.A.Vijups pievērsīsies svēto patronu simbolikai Livonijas pilsētu heraldikā, filosofs Ilmārs Šlāpins apcerēs svēto pīšļus kristiešu un budistu tradīcijā, bet Dr.hist.Eccl.A.Priede vēstīs par bijušajām grēciniecēm – Doroteju un Jutu.

Muzeja rakstu IX laidienaprojekts atbalstīts daļēji- **EUR 4000**, kas ļaus iegādāties materiālus, izveidot maketu un nodrošināt tulkojumu. Ventspils muzejs kopš 2001.gada izdod Ventspils Muzeja Rakstus, kuros publicēti pētījumi par Ventspils, Ziemeļkurzemes un Kurzemes un Zemgales hercogistes vēsturi, aptverot visdažādākās vēstures un mākslas vēstures nozares. Līdz šim izdotajos astoņos sējumos lasāmi vairāk kā 120 raksti. Rakstu krājuma IX laidienā paredzēts publicēt pētījumus, kas saistīti ar Kurzemes etnogrāfiju, numismātiku, lībiešu vēsturi, Ventspils pilsētas un novada vēsturi un Ventspils muzeja krājumu. Krājumā paredzēts plašs un rakstu saturam adekvāts ilustratīvais materiāls. Rakstu autori – Ventspils muzeja speciālisti (A.Vijups, S.Lindenberga, M.Dāvida, D.Kamela, I.Rupenheite) un lībiešu vēstures pētniece (B.Šuvcāne).